

Cyprián Karásek Lvovický ze Lvovic (Cyprianus Leovitius a Leovitia) I.

Předmluva.

William Lilly :

Ve třetí knize najdete celou vědu o nativitách, kterou jsem vysvětlil jasně a srozumitelně. Část své metody a mnoho materiálu čerpám z Leovitia, který první metodicky zpracoval vědu o nativitě, jež byla před ním silně poškozená. Kde jeho práce nebyla dostatečně zevrubná, doplňoval jsem ji ze svých znalostí....(1)

Tyto věty nám ukazují, jak vysoko byla ve středověku ceněna práce Cypriána Karáska matematika, astronoma a astrologa. Jeho tabulky a výpočty používala řada známých astrologů té doby, mezi jinými Nostradamus, Tycho de Brahe nebo Kepler. Později byly jeho tabulky vytlačeny přesnějšími rudolfinskými. Následující stránky budou věnovány nejen jeho životní pouti, ale zejména jeho učebnici astrologie, první svého druhu, které si tak cenil William Lilly.

Životopis.

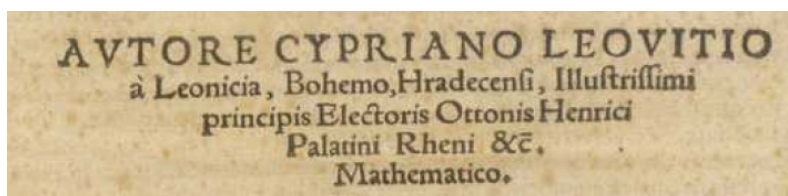
Cyprián Karásek v zahraničí nazýván Leovitius nebo německy Leowitz se narodil jako prvorozený syn v rodině hradeckého měšťana a později starosty města Hradce Králové Jana Karáska dne 8.7.1524 podle tehdy platného Juliánského kalendáře. Roku 1534 (24.2.1534) získal jeho otec a strýc Matyáš za zvláštní zásluhy od Ferdinanda I. šlechtický predikát a jméno Lvovický ze Lvovic (Leovitius a Leonicia). Víme, že měl několik mladších sourozenců, bratrů a sestru. Ze zápisu o historii města od kněze Františka de Paula Švendy (3) víme některá jména jeho mladších bratrů: Václav, Bohumil a Jan. Otázka tedy zní: je jméno Cyprián jeho skutečné křestní jméno? Bohužel část hradeckých matrik z tohoto období byla zničena při požáru města, takže jediný zdroj je Švejda, který se o Cypriánovi zmiňuje až v souvislosti s jeho návštěvou v roce 1565. Není tedy od věci názor nebo možná také jen legenda, že řešením může být latinský název říční ryby Karase obecného – Carassius Carassius, která je čeledí kaprovité, tedy Cyprinidae a latinský název kapra je Cyprinus jak naznačuje například Smolík (2) nebo Wydra (4). Otazníkem byl také jeho rok narození. Někteří autoři udávali rok 1514 (4)(8) jiní rok 1524(9)(18). V literatuře poslední doby je podle mého správně uváděn rok 1524. K tomuto konstatování mě vedou tyto důvody:

- a) O tom, že se narodil v Hradci Králové se doslovně zmiňuje ve svém díle “Eclipsium...accurata descriptio“, Augsburg 1556 (5).
- b) V jeho největšímu dílu “ Ephemeridum...haec accesserunt“ (6).
- c) Jeho horoskop v díle jeho současníka Johannese Garcaeuse (7) a opis v Clm.10667(19).
- d) Nalezení primárního zdroje ze kterého Garcaeus čerpal (13) .

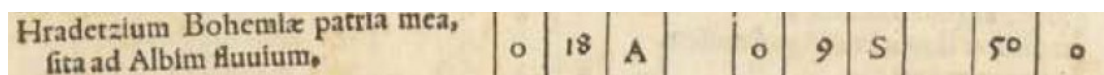
Ad a) Na následujícím obrázku je výňatek z uvedeného díla (5):

“Eclipsium onmium ab anno domini 1554 usque in annum Domini 1606 accurata descriptio & pictura, ad meridianum augustanum ita supputata, ut quibusuis aliis facillime accommodari possit, una cum ...“

Na titulní straně:

V indexu míst pak přímo:

Hradetium Bohemiae patria mea, sita ad Albim fluuium.
Hradec v Čechách je můj domov, který se nachází na Labi.
Šířka podle Karáska je 50N00.

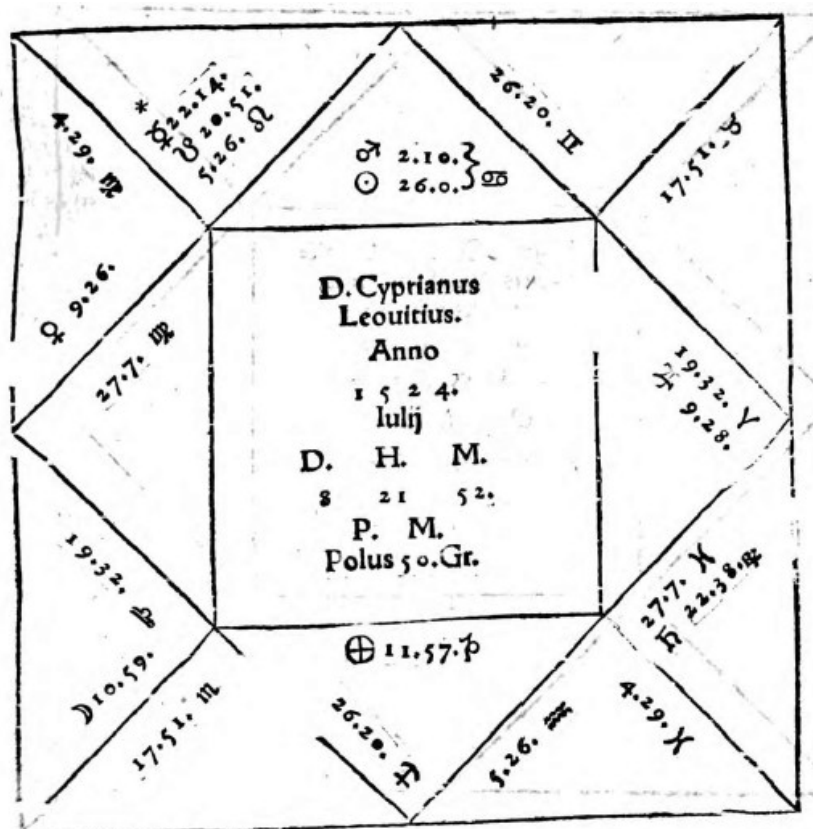
Ad b) V kapitole D.O.M – Domino optimo maximo v jeho největšímu dílu" Ephemeridum.." (6) je napsáno na konci stránky :

**MENDARE. AVGVSTÆ VINDELICOR. ANNO CHRISTIANÆ SALVTIS M. D. LVI.
RECUPERATARVM ET EXTENSARVM LITERARVM IN EVROPA (SUMPTO AB HOC
PRÆSENTE CENTENÁRIO CHRISTIANO EXORDIO) ANNO LVI. CVM LEOVITIVS
ÆTATIS ANNUM AGERET XXXII,**

MENDARE. AUGUSTAE VINDELICOR. ANNO CHRISTIANAE SALUTIS M. D. LVI.
RECUPERATARUM ET EXTENSARUM LITERARUM IN EUROPA {SUMPTO AB HOC
PRAESENTE CENTENARIO CHRISTIANO EXORDIO) ANNO LVI. CUM LEOVITIUS
AETATIS ANNUM AGERET XXXII,

Poslední dva řádky jasně říkají: rok 56, když Leovitius věku 32 roků.

Ad c) V díle jeho kolegy astrologa Johannese Garcaeuse (14.12.1530 – 22.1.1574) "Astrologiae Methodus in qua secundum doctrinam Ptolemaei, exactissima facillimaque genituras qualescunque iudicandi ratio traditur., Basileae 1576" (7) je jeho horoskop uveden na straně 169:

Stejný je v Clm. 10667 (19).

Zde je uveden i přesný čas narození 21:52 a šířka města Hradce Králové (Polus) 50°, kterou uváděl Karásek ve svých tabulkách míst (viz předchozí část tabulky). Jak k tomuto horoskopu Garcaeus došel? Odpověď na tuto otázku byla překvapující a jednoduchá.

Ad d) K mému úžasu jsem objevil, že autorem tohoto horoskopu je sám Cyprián Karásek. V žádné dostupné literatuře jsem nenašel odkaz na to, že Karásek popsal výpočet svého horoskopu v díle “Tabulae directionum et profectionum Ioannis Regiomontani non tam astrologiae iudiciariae..” (13):

TABVLAE DIRECTI ONVM ET PROFECTIONVM CLA

RISSIMI VIRI AC PRAESTANTISSIMI MATHEMATICI,
*Ioannis Regiomontani, non tam Astrologiae iudiciariae, quàm tabulis
& instrumentis Astronomicis varijs conficiendis,
plurimum utiles ac necessariae.*

EIVSDEM REGIOMONTANI TABVLA SINVVVM,
per singula minuta extensa, vniuersam Sphaericorum
triangulorum scientiam compræhendens.

Omnia ab innumeris mendis repurgata, & in plerisque locis de integro restituta.

HIS NVNC PRIMVM ACCESSERVNT,

BREVIS AC SVCCINCTA METHODVS PRO
cedendi in directionibus, illustrata plurimis exemplis,
obseruato diligenti ordine.

DEINDE TABVLAE POSITIONVM NVMERO 54. AD
directiones necessario pertinentes, quarum vsus extendit se,
iuxta neotericam obseruationem ad intercapedinem
4.5.6.7.8.9. climatis, partibus etiam eorum
minimis respondentem.

PRAETEREA TABVLAE ASCENSIONVM OBLIQRVARVM
ad plures gradus altitudinis poli productæ, vnâ cū suis tabu
lis positionum particularibus, adiecta tabula diffes
rentiarum ascensionalium, & tabula positionū
generali vsq; ad 81. gradus latitudinis,
Quæ secundæ parti applicantur.

PER CYPRIANVM LEONITIVM A LEONICIA.

Cum præfatione D. Philippi Melanthonis.

CVM GRATIA ET PRIVILEGIO CAESAREAE
ac Regiæ Romanorum Maiestatis.

V kapitole o metodě výpočtu horoskopu:

SECVITVR

METHODVS PROCEDENDI
IN DIRECTIONIBVS, CVM AD
iectione plurium exemplo
rum, à Cypriano
Leonitio, con
scripta.

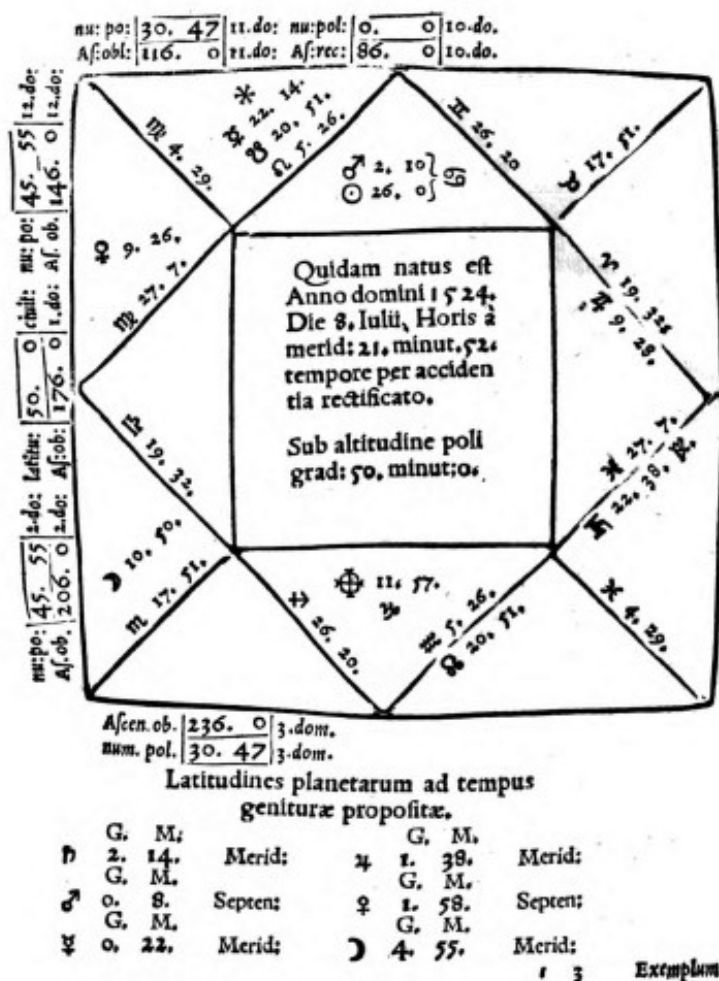
je první příklad věnován výpočtu jeho vlastního horoskopu.

Exemplum primum.

Quidam natus est anno domini 1524. Die 8. Iulij, Horis à meridie 21. Minut. 52. tempore per accidētia rectificato, sub altitudine poli grad. 50. minut. 0. Ad quod tempus datū uolo erigere figuram cœli ex hisce tabulis artificiose, & procedo hoc modo.

PRIMUM, pro colligenda ascensione Solis recta, scrutor locum certum Solis in zodiaco, quem ex tabulis Astronomicis supputatum reperio in grad 26. minut. 0. ☿. Cum eo motu uero Solis ingredior tabulam ascensionum rectarum, querendo ibidem **fignum**

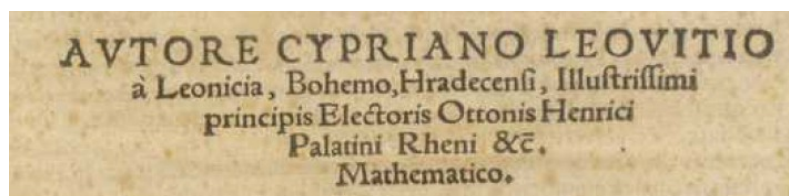
Pravděpodobně si toho dosud nikdo nevšiml. Výsledný horoskop je následující:

Na první pohled vidíte, že je totožný s horoskopem uvedeným Garcausem. Tím považuji otázku horoskopu narození Cypriána Karáska za plně vyřešenou.

Základní vzdělání získal Karásek na partikulární škole v Hradci Králové, která měla v té době vynikající úroveň. V roce 1540 ho nacházíme ve Vratislavi, kde je pravděpodobně za obchodem (14). Zde pozoruje skoro úplné zatmění Slunce ve znamení Berana, které proběhlo 7.4.1540. Dále vede stopa do Lipska kde pobývá v roce 1544. Ve stejném roce přichází na univerzitu ve Wittenbergu, kde studuje v rozmezí 1544 – 1547 pod věhlasným Melanchthonem latinu, astronomii

a matematiku. Astronomie v té době v sobě zahrnovala samozřejmě i astrologii. Od roku 1547, při svém pobytu v Norimberku, navázal spojení s předním astronomem astrologem Johannem Schönerem. Od roku 1551 se stávají jeho mecenáši rodiny Fuggerů a Rosenbergů z Augsburgu. Se svými přáteli Georgem a Ulrichem Fuggerem, Johannem Baptistem a Paulusem Hainzelem (výborným astronomem) a ředitelem vysoké školy v Augsburgu Hieronymem Wolfem významným historikem a překladatelem, mimo jiných také řeckých textů, pozorují zatmění 31.8.1551. Zřejmě na doporučení rodin Fuggerů a Rosenbergů se stává vrchním matematikem (astrologem) Falckraběte Oty Jindřicha (10.4.1502 – 12.2.1559) pozdějšího kurfiřta Falckého. Přesné datum jmenování není známo, ale z toho, že již na titulní straně Karáskova díla "Eclipsium.." (5) vytištěného v Augsburgu v únoru a březnu 1556 je napsáno:

Palatini Rheni Mathematico, můžeme usuzovat, že to bylo v roce 1556. Také v dopisech Oty Jindřicha Oldřichu Fuggerovi z počátku roku 1557 je Karásek označován jako "naš matematik". V té době se Cyprián Karásek žení. Svatba s Dianou Clelií Kellerovou se koná v Neuburgu 3.12.1556. (11). Jejich manželství bylo bezdětné. Po smrti Oty Jindřicha v roce 1559 Cyprián Karásek příležitostně pracuje jako astrolog pro Maxmiliána II. V té době již pravděpodobně sídlí v Lauingenu (nejpozději 1560 – viz (11)). Tam je také jmenován profesorem matematiky na nově vznikající partikulární (knížecí) škole v Lauingenu. Tato škola byla zřízena pravděpodobně ke konci roku 1561. V roce 1563 se potom stává jejím rektorem. O tom svědčí zápis, že 6. listopadu 1563 a 5. února a 2. března 1564, byl pan Cyprian a Leowiz třikrát u křtu jako rektor školy v Lauingenu.. (11). Podle školního lékaře a profesora řečtiny a fyziky Dr. Martina Rulanda staršího (mimo jiného i alchymisty) tuto funkci zastával ještě v roce 1571. O tom se dovídáme z jeho archivu (12) :

„Vznešený a výborný mathematicus Cyprianus von Leowitz, ředitel školy illustre v Lauingenu měl bolest v krku a velmi špatně polykal a dýchal [1]. Bylo mu tehdy 47 let...

Pravděpodobně na konci roku 1568 nebo začátkem roku 1569 ho v Lauingenu navštěvuje Tycho de Brahe. Stávají se přáteli. Tycho de Brahe později Karáskovi "vyčítá", že se příliš zabývá astrologií na úkor astronomických pozorování. Přesnější datum setkání není známo, ale z toho, že v průběhu od 4/1568 do 4/1569 studuje Brahe v Augsburgu chemii a zároveň staví obrovský kvadrant na zahradě statku Pauluse Hainzela pro pozorování hvězd, lze usoudit, že se této akce účastnil i Karásek. Jak víme oba bratři Hainzelové byli jeho přáteli. Ke konci svého života Karásek uvažuje o návratu do rodného Hradce Králové. Možná ho k tomu vedly náboženské nepokoje nebo tlak katolické církve v Německu, která jeho díla dala označit za nežádoucí vzhledem k jeho luteránskému zaměření (15). Ze Švendy (3) víme, že Hradec Králové navštívil 1558 aby vyřídil dědictví po své babičce, potom roku 1565 kdy urovnával nějaké problémy týkající se jeho otce. V roce 1566 otec umírá a Karásek přijíždí koncem roku 1567 k otevření jeho poslední vůle. K poslední jeho návštěvě dochází v roce 1568 kdy přijíždí i se svou ženou a snaží se vybudovat zázemí pro návrat. Karásek žádá město o povolení vařit pivo a nabízí jako protislužbu bezplatné přednášky na partikulární škole, pro kterou již dříve sepsal školní osnovy. Zároveň nabízí Hradci zastupování u císařského dvora. Město jeho žádosti ještě v průběhu roku 1568 vyhovuje. Z neznámých důvodů se realizace tohoto záměru neuskutečnila a dne 25.5.1574 Karásek v Lauingenu umírá.

Na paměť svého slavného krajana dala městská rada zříditi náhrobní nápis:

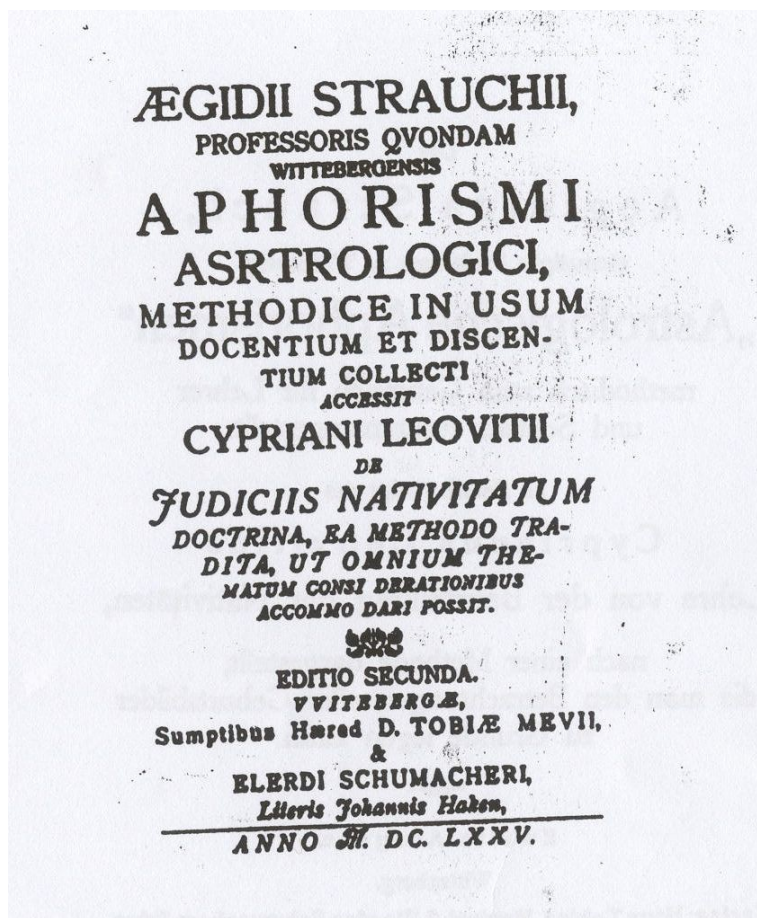
Instruxere viros plures fecereque magnum
Tychonem Astrologum scripta Leoviciei.
UrbanI spLenDente Die, sIC parCa ferebat,
CarpIt Iter LethI trIste LeoVICIVs.

V překladu Zdeňka Žaluda (14):

Leovitiovy spisy vzdělaly mnohé muže a Tychona
učinily velkým astrologem.
Na den sv. Urbana, jak mu Sudička určila,
se Leovitus vydal smutnou cestou k řece Léthé.

Tento nápis podle Smolíka (2) viděl a ohledal ještě Balbín a uvedl v Bohemia docta (20).

Cyprián Karásek je bezesporu z celoevropského hlediska nejznámější a nejuznávanější český astrolog. Napsal celou řadu spisů, z nichž mnohé zůstaly pouze v rukopisu. Záměrem tohoto článku není výčet jeho děl a předpovědí z nichž některé se nevyplnily jako například konec světa v roce 1584, ale seznámení s jeho unikátní učebnicí astrologie, která byla inspirací řady jeho následníků. Velmi rozsáhlý seznam jeho rukopisů můžete najít v práci Günthera Oestmanna (9) : Cyprianus Leovitus, der Astronom und Astrologe Ottheinrichs. Z předmluvy víme, že je učebnice byla předlohou i pro Williama Lillyho. Karásek ve své učebnici uvádí logicky sestavené základní postupy rozboru nativního horoskopu. Teoretickou část demonstruje na dvou příkladech. U nás byla jeho učebnice známa z německého překladu jako součást následujícího díla:

Des
Aegidius Strauch,
ehemaligen Professors zu Wittenberg
„Astrologische Aphorismen“
methodisch zum Gebrauch für Lehrer
und Schüler zusammengestellt.
Im Beiband folgt des
Cyprianus Leovitius
Lehre von der Beurteilung der Nativitäten,
nach einer Methode dargestellt,
die man den Betrachtungen aller Geburtsbilder
zu Grunde legen kann.
~*~
Zweite Ausgabe.
Wittenberg.
Verlag: Herrn Tobias Mevius' & Elerdus Schumachers Erben.
Druck: Johannes Haken.
1675.

Učebnice ve formě aforismů byla vydána 1675 ve Wittenbergu (15). První část jsou astrologické aforismy 28 až 71 Aegidiuse Straucha (1632 - 1682) a další její částí je pouze teoretická část Karáskova díla uvedená formou paragrafů (s jedním příkladem horoskopu Johanna Wolfganga Goetheho). Osvětlující příklady Karáska z původní učebnice jsou vynechány. Překlad části paragrafů (§1 - §50) vycházel v časopise Logos z roku 1939 pod redakcí Jana Kefera (17). Vzhledem k nedostupnosti díla ho uvádím v plném originálním znění:

C. Leovitiu:

Nauka o posuzování nativit

§ 1.

Nauka o osudu dle stavu hvězd času narození rozpadá se ve dvě části. První učí metodě, jak pro jednotlivé okamžiky rýsovat nebeské obrazce, jež rozděleny do dvanácti sektorů názorně ukazují polohu nebeské bány a postavení důležitých nebeských těles pod zemí a nad zemí, jejich pohyby a vzájemná střetnutí.

§ 2.

Druhá část je mantická aneb divinanční, která ze stavu nebes a postavení hvězd, z jejich pohybů, střetnutí a vzájemných konfigurací chytře usuzuje dle, působení a náznaků na duchovní vlohy, sklony aneb temperament, na zdraví těla, na přebytek aneb nedostatek šťáv a na mnohé jiné okolnosti a případy, jež k ochraně zdraví a majetku jsou nutné a užitečné. O první část opírá se jako o základ. Neboť v genethliologii nelze činit jistých úsudků bez přesné znalosti polohy nebe a postavení hvězd.

§ 3.

Přesto, že jest různost mínění o metodě stanovení nebeských figur, jichž pro stručnost tohoto základního díla nemůžeme vypsati, není pochyby, že metoda REGIOMONTANOVA, které všude používáme poněvadž spočívá na sférické trigonometrii a na geometrických poučkách, poskytuje největší jistotu a je vědecktější, nežli všechny ostatní. Od dávna používají ji nejbystřejší astrologové. Mimo to vypracovali tabulky, které uspořádali dle rozmanitých ascendentů tak jasně a zřetelně, že pomocí místa východu lze z nich odvoditi neobyčejně snadno počátky všech dob.

§ 4.

Poněvadž ale pečlivé zkoumání nativit vyžaduje přesnou a jistou znalost vystupujícího stupně jest vždy na místě pochybovali o tomto prvním a nejdůležitějším poznatku, stejně jako o okamžiku, kdy dí tě opustilo mateřské tělo, zvláště, když nebylo použito při pozorování geometrického přístroje, jímž se stanoví ve dne výška slunce a v noci výška některé hvězdy; sluneční hodiny klamou velmi často, buď proto, že věci neznalý je nedbale ošetřuje aneb nějaká náhoda jim brání ve správném chodu, aneb, že vůbec nefungují. Proto již v šerém dávnověku mnoho učenců se namáhalo, jak by došli ke správnému stupni ascendentu.

§ 5.

Existují tři důležité metody rektifikace aneb opravy vzestupujícího stupně. První je ta, o které se zmiňuje PTOLEMAEUS ve třetí knize astrologických předpovědí, jež si pomáhá tak zvaným ANIMODAREM, to jest planetou, která je pánem, aneb jak PTOLEMAEUS praví, „domácím pánem“ stupně konjunkce aneb oposice hlavních světél, jež bezprostředně předchází narození.

§ 6.

O této rektifikaci zmiňuje se mimo Ptolemaea většina astrologů: ALCABITIUS ve svém „Čtvrtém rozdílu“, Žid ABRAHAM na počátku své knihy o nativitách. Antonín z MONTULMA a SCHONER, z cizinců MESSAHALLA, jeden z nejstarších astrologických spisovatelů vůbec, stejně jako OMAR, ABEN ESRA a jiní.

§ 7.

Druhá metoda náleží Arabům, kteří opravovali vzestupující stupeň pomoci početí aneb časem pobytu zárodku v mateřském těle, což je metoda zvaná obyčejně „Váha Hermova.“ Všeobecně se věří, že ji učil nejstarší astrolog HERMES TRISMEGISTOS. GOVIANUS PONTANUS ji podrobně a pečlivě vysvětluje v komentáři k 51. větě „Centilokvií“, které se připisují PTOLAEMAIOVI a rovněž SCHONER v první knize posuzování nativit.

§ 8.

Kdo chce pracovati podle těchto metod, nechť neklade příliš velkou váhu na tyto rektifikace, jichž údaje se značně uchylují od času pevně stanoveného hodnotným způsobem, nýbrž opatř si určité údaje porodních bab, jestliže korektury jsou dvojsmyslné.

§ 9.

Je-li však čas udán na základě pozorování výše Slunce neb nějaké hvězdy vůbec geometrickými přístroji, není již korektura nutná.

§ 10.

Třetí metoda spočívá v pozorování dobrých či zlých příhod zrozcova života. Zkušenost i rozum dokazuje, že tato metoda je nejjistější; užívám ji proto vždy při korekturách. Přesto však nechci nikoho svést od metody PTOLEMAEOVY, která je snadnější než nauka o direkcích. Proto nechť každý kráčí svou cestou dle své Vůle. Mně osobně nutí však určité důvody, abych se od určitých method tu a tam vzdálil, důvody, jež jsou dány naším dílem o astrologii.

§ 11.

Jsou tři rozmanité opravy stupně ascendentu pomocí dobrých či zlých příhod, které osoba zažila:

- 1. Pomocí direkcí ascendentu k jeho promisorům.*
- 2. Pomocí profekcí stupně ascendentu k jeho promisorům.*
- 3. Pomocí transítů planet přes stupeň ascendentu.*

Nejpohodlnější a nejjistější z těchto method je metoda první, prováděná pomocí direkcí. Stává se však často, že všechny tři metody spolu souhlasejí a udávají tak určitý stupeň ascendentu. To je pak ze všech nejjistější zkouška, neboť je dán souhlas a soulad několika různých method.

Když však direkce, profekce a transity se od sebe silně odchyľují se zřetelem ke stupni ascendentu, pak dlužno uvažovati a důvěřovati direkcím více než jiným druhům opravy.

Direkce stupně ascendentu k jeho promisorům.

§ 12.

Chce-li kdo tedy zkouseti stupeň ascendentu pomocí direkcí napiše si pokud možná četnou řadu dobrých a zlých událostí života zrozence, k nimž si vždy připíše rok, měsíc a je-li možno tedy i den události a pozoruje, zda v této době ascendent naráží na promisora, jenž by tuto událost mohl naznačiti. Shledá-li se, že tomu skutečně tak je, pak je snadno a hodnotně určena doba skutečného zrození dítěte.

§ 13.

Není-li tomu tak, to jest když ascendent pomocí direkcí dosáhne místa před nebo za promisorem, pak je čas udán špatně a nutno ho opravit tímto způsobem: odečti od šikmého vzestupu promisora pro šířku dotyčného místa tolik stupňů, kolik roků uplynulo od času zrození ke dni, kdy událost nastala; odečti jednu minutu za každých šest dnů! Co po odečtení zbyde, jest skutečný šikmý vzestup ascendentu. Přenese-li se poměr na číslo odpovídající oblouku ekliptiky, obdržíme správný stupeň ascendentu.

§ 14.

Upozorňuji, že při opravě pomocí direkcí je pohodlnější, když lze udati pokud možno nejvíce po sobě během let následujících událostí života. Poněvadž se jedná o mnoho promisorů dobrých i špatných, je jasné, že zrozenec zažil mnoho událostí dle vlastností těchto promisorů. Tak jako direkce signifikátorů ke svým promisorům ladným řádem po sobě následují dle své vzájemné blízkosti neb vzdálenosti, tak musí příhody zrozcova života svou následností jim odpovídati, vždy dle druhu a vlastnosti promisora. Toto pozorování je vskutku velmi příjemné a důstojné ušlechtilého ducha.

Profekce stupně Ascendentu k jeho promisorům.

§ 15.

Je-li udán určitý čas, rok, měsíc a den události, neboť tato okolnost je mnohem důležitější než při direkcích, vyžadujících jen obecných časových údajů, jako roku a jeho čtvrti, pak pozoruj, zda v tutéž dobu dospěla profekce stupně Ascendentu ke svému promisoru, jenž by s charakterem události souhlasil.

§ 16.

Dospěl-li tam ve stejný čas, pak jest nejhodnotněji stanovena doba zrození při řešení nativity.

§ 17.

Nedospěl-li tam v daném čase, pak určitě je udaný čas nesprávný. Oprav jej tímto způsobem: Spočítej dny, které uplynuly od doby zrození k dané události, tyto odečti od data události, znásob je šesti a děl 72. Výsledek udá stupně a zbytek minuty. Tyto stupně a minuty odečti od postavení promisora a seznáš pravý stupeň a minutu Ascendentu.

Transity planet přes stupeň Ascendentu.

§ 18.

Je-li stejným způsobem jako v předešlém udána doba události v letech, měsících a dnech, hledej v Efemeridech, zda tentýž den některá planeta, jejíž charakter by události odpovídal, mohla překročovati aneb tvořiti aspekt ke stupni Ascendentu. Je-li tomu tak, víš, že stupeň a minuta postavení této planety ukazuje pravý Ascendent nativity.

Síla a Slabost planet.

§ 19.

V obecné theorii posuzování nativit je velmi nutné a důležité poučení o silách planet, to jest o tom, ve kterých nebeských znameních a ve kterém postavení vykonávají své přirozené působení, a ve kterých jsou oslabeny. Neboť kdykoliv něco určitého chceme říci o zvláštních poměrech zrození, ku příkladu o jeho životě všeobecně, o hodnotách jeho či manželství, vždy je nutno zkoumati určitá postavení, jež nazýváme „signifikátory“. Dle jejich vlastností, vzájemného souhlasu se vztahem na událost, dále dle jejich povahy, mundanního i thematického postavení, pohybu, setkání s jinými dobrými či špatnými hvězdami a dle jejich konstelací možno sestaviti odpověď. Proto pozoruj nejdříve planety, pak bod štěstí a konečně i místa čili domy nebeského obrazce.

U planet dlužno uvažovati šest možností:

- 1. Zda planeta je „spálena“ čili nikoliv.*
 - 2. Zda má přímý a rychlý pohyb, aneb je-li v pohybu zpětném a běhu pomalého.*
 - 3. Stojí-li východně či západně.*
 - 4. Nachází-li se ve své podstatné hodnotě, aneb-li je-li cizí, v pádu nebo ve svém zničení.*
 - 5. Zda tvoří konfiguraci k nepřátelským škůdcům, či zda je spojena dobrým aspektem k dobrodějům.*
 - 6. Jak stojí v nativním schématu, totiž, zda je v rohovém, následném či padajícím domě.*
- Tyto právě jmenované „náhodné okolnosti“ planet rozdělíme si lépe, když číslý ohodnotíme jejich postavení.*

I. Síly:

<i>1.</i>	<i>Není-li spálena a je-li mimo paprsky Slunce</i>	<i>5 sil</i>
<i>2.</i>	<i>V „Cazimo“ aneb v srdci Slunce do 16 minut</i>	<i>5</i>
<i>3.</i>	<i>V přímém pohybu</i>	<i>4 síly</i>
<i>4.</i>	<i>Východně u Marta, Jupitera a Saturna</i>	<i>2</i>
<i>5.</i>	<i>Západně u Venuše a Merkura</i>	<i>2</i>
<i>Tato okolnost se neuvažuje u Slunce a Luny.</i>		
<i>6.</i>	<i>Přibývající Luna od konjunkce do oposice</i>	<i>2</i>
<i>7.</i>	<i>Ve vlastním domě aneb ve vzájemné recepci</i>	<i>5 sil</i>
<i>8.</i>	<i>Rychle běžící</i>	<i>2 síly</i>
<i>9.</i>	<i>Ve své povýšení aneb v recepci dle povýšení</i>	<i>4</i>
<i>10.</i>	<i>Ve své triplicitě</i>	<i>3</i>
<i>11.</i>	<i>Ve svých hranicích</i>	<i>2</i>
<i>12.</i>	<i>Ve své tváři</i>	<i>1 síla</i>
<i>13.</i>	<i>VI. aneb X. domě</i>	<i>5 sil</i>
<i>14.</i>	<i>V VII., IV., XI. domě</i>	<i>4 síly</i>
<i>16.</i>	<i>V IX. domě</i>	<i>3</i>
<i>17.</i>	<i>Ve III. domě</i>	<i>2</i>
<i>18.</i>	<i>V konjunkci s Jupiterem neb Venuší</i>	<i>5 sil</i>
<i>19.</i>	<i>V trigonu s Venuší neb s Jupiterem</i>	<i>4 síly</i>
<i>20.</i>	<i>V sextilu s Venuší neb s Jupiterem</i>	<i>3</i>
<i>21.</i>	<i>V konjunkci s Dračí hlavou</i>	<i>3</i>
<i>22.</i>	<i>V konjunkci s Regulem (do 5°)</i>	<i>6 sil</i>
<i>23.</i>	<i>V konjunkci se Spicou v Panně (do 5°)</i>	<i>5</i>

II. Slabosti:

1. Spálená	5 slabostí
2. V paprscích Slunce	4
3. Ve zpětném pohybu	5
4. Západně u tří horních planet	2
5. Východně u 2 spodních planet	2
6. Ubývající Luna od oposice ke konjunkci	2
7. Ve zničení	5
8. V pomalém běhu	2
9. V pádu	4
10. Cizí	5
11. Ve XII. domě	5
12. V VIII. neb VI. domě	4
13. V konjunkci se Saturnem neb Martem	5
14. V konjunkci s Dračím ohonem	3
15. V oposici se Saturnem neb Martem	4
16. V kvadratuře se Saturnem nebo Martem	3
17. V konjunkci s hlavou Algola	4

§ 20.

Chceš-li nyní zkoumati síly neb slabosti planety, sestav v číslech rozmanité náhodné okolnosti. Dle převahy kladných neb záporných hodnot posuzuj planetu buď jako silnou či jako slabou. Jsou-li dle čísel záporné i kladné okolnosti spolu v rovnováze, posuzuj takovou planetu jako prostředně silnou. Čím větší je počet kladných okolností, tím silnější je planeta.

Síly a slabosti Kola štěstěny.

§ 21.

PTOLEMAEUS uvažuje Kolo štěstí neméně než planety, při čemž pamatuje, jen na ony aspekty, jimiž planety je ozařují, neboť Kolo štěstěny je jen místo nebe, ve kterém se potkávají paprsky Slunce a Luny. Jeho síly a slabosti nutno pečlivě zkoumati. Vycházíme nejdříve od znamení, ve kterém se nachází, pak od aspektů planet, jež je zasahují, a konečně uvažuje místo nebeského obrazce a královské stálice. Sílu a slabosti posuzujeme následovně:

Síly Kola štěstěny.

<i>Ve znameníh Býka a Skopce</i>	<i>5 sil</i>
<i>Ve Vahách, Střelci, Lvu a Raku</i>	<i>4 síly</i>
<i>V Blížencích</i>	<i>3</i>
<i>V Panně v hranicích Jupitera neb Venuše</i>	<i>2</i>
<i>V konjunkci s Jupiterem neb Venuší</i>	<i>5 sil</i>
<i>V konjunkci s Dračí hlavou</i>	<i>3 síly</i>
<i>V trigonu s Jupiterem neb Venuší</i>	<i>4</i>
<i>V sextilu s Jupiterem neb Venuší</i>	<i>3</i>
<i>V I. neb X. domě</i>	<i>5 sil</i>
<i>V VIII., IV., XI. domě</i>	<i>4 síly</i>
<i>Ve II., V. domě</i>	<i>3</i>
<i>V IX. domě</i>	<i>3</i>
<i>Ve III. domě</i>	<i>1 síla</i>
<i>V konjunkci s Regulem</i>	<i>6 sil</i>
<i>V konjunkci se Spicou v Panně</i>	<i>5</i>
<i>Mimo spálení a paprsky Slunce</i>	<i>5</i>

Slabosti Kola štěstěny.

<i>Ve znamení Štíra, Kozoroha neb Vodnáře</i>	<i>5 slabostí</i>
<i>V konjunkci se Saturnem neb Martem</i>	<i>5</i>
<i>V konjunkci s Dračím ohonem</i>	<i>3</i>
<i>V oposici se Saturnem neb Martem</i>	<i>4</i>
<i>V kvadratuře se Saturnem neb Martem</i>	<i>3</i>
<i>Ve hranicích Saturna neb Marta</i>	<i>2</i>
<i>Ve XII. domě</i>	<i>5</i>
<i>V VIII. neb VI. domě</i>	<i>4</i>
<i>V konjunkci s Algolem</i>	<i>4</i>
<i>Spálený</i>	<i>5</i>
<i>V paprscích Slunce</i>	<i>4</i>

§ 22.

Podobným způsobem jako síly a slabosti Kola štěstěny zkoumáme i jednotlivé nebeské domy. Při tom dlužno pamatovati, že nutno také posuzovali i znamení v domech obsažená. Ostatní je snadné a nepotřebuje podrobných výkladů.

Délka života.

§ 23.

Toto šetření budiž první; bylo by směšné tvrditi něco o bohatství, svatbě, dětech a počtách zroence, jenž by nedosáhl věku k tomu potřebného.

§ 24.

Avšak názory astrologů o tomto předmětu jsou velmi různé a značně se od sebe odchyľují, takže lze jej zkoumati jen nesnadno a po důkladném šetření. Arabové zkoumali délku života dle alkochoďů, to jest dle vládce místa Hylega. PTOLEMAEUS z direkci Hylega k bodům smrtonosným. Já sám diriguji stupeň Ascendentu znameními a stupni k smrtonosným místům, to jest ke zlým planetám aneb k místům jejich aspektů. Avšak smrt může přinésti nejen zlý aspekt škůdců, nýbrž kterákoliv planeta jiná, padne-li direkce do hranice oné, jež je signifikátorem smrti. Signifikátorem smrti je pak planeta:

- 1. stojící v VIII. domě, aneb jím vládnoucí;*
- 2. spojující se s vládcem VIII. domu;*
- 3. stojící na místě VIII. domu, aneb jím vládnoucí. Z těchto tří znaků je však první nejsilnější, ostatní nutno považovali za slabé.*

§ 25.

Abych určil osudná leta, nediriguji Ascendent jen ke škůdcům aneb k jejich zlým aspektům, avšak také k jiným smrtonosným místům, to jest k hranicím škůdců aneb oněch planet, jež stojí v VIII. domě aneb jím vládnou.

§ 26.

Lze-li Ascendent k některému z jmenovaných smrtonosných míst dirigovali, pak dotýčný rok bude pro zroence nešťastný. Z toho plyne, že mnoho let může býti osudných, dospěje-li Ascendent k vícero smrtonosným místům. Z těchto let nutno považovati za nejosudnější ten, jenž závisí na promisoru, který v ročních revolucích stojí v domě smrti aneb ve spojení s ním neb s jeho vládcem, což můžeme zjistit i oněmi třemi způsoby, jež jsme uvedli.

Předčasná smrt zroence.

§ 27.

Zroence nebude možno vychovati, když direkce Ascendentu v čase zrození, spadne do hranice škůdce aneb vládce smrti ovšem jen tehdy, když stojí v tématu nativity slabě — aneb když ocitne se ve špatném aspektu planety, mající vládu nad smrtí a blízký vztah k domu smrti. Tuto zkušenost lze dokázati mnohými příklady.

Při studiu délky života a počtu let zroencových vycházíme od určitého postavení nebeských těles, i když mnozí přijímají takovéto body s posměchem, tvrdíce, že nelze o této věci ničeho předvídati. Z PTOLEMAEA a z jiných ještě starších autorů vysvítá, že zkušenost tato souhlasí s mnohými příklady staré i nynější doby, jakmile této metody správně používáme. My, kdož jsme se spokojili tímto uměním a touto zkušeností, nijak neopomíjíme předpovědi těchto mužů.

Vládce zrození.

§ 28.

Názory astrologů o způsobu, jak určili vládce zrození se různí; nebudu zde jednati o všech, které jsou opřeny o přirozené i astrologické důvody, nýbrž zmíním se jen o nejdůležitějších. FIRMICUS MATERNUS, jenž u Římanů sám hotovil astrologické předpovědi, mezi starými autory, kteří se nám dodnes uchovali, považuje za vládce zrození onu planetu, která ovládá ono zvířetníkové znamení, jež následuje po tom, ve kterém je Luna, s výjimkou Raka a Lva, jichž vládci jsou obě světla. Tak ku příkladu, je-li Luna v čase narození ve Štíru, je Jupiter vládce zrození, poněvadž Luna po svém odchodu ze Štíra bezprostředně vstoupí do znamení Střelce, jehož vládce je Jupiter. Tento způsob určení vládce je snadný; přesto se však zmíníme o dalších způsobech, pročez máme důležité důvody.

§ 29.

Někteří považují za vládce zrození onu planetu, která má nejdůležitější a nejpodstatnější hodnotu v pěti hylegických místech, to jest v místech Slunce, Luny, Ascendentu, Bodu štěstí a v místě, kde bezprostředně před zrozením nastala konjunkce neb oposice Světla.

§ 30.

Komu se tato metoda líbí, nechť ji následuje. Nezavrhují ji. Můj způsob je však následující. Považuji onu planetu za vládce zrození, která jest nejmocnější, jak dle své podstatné hodnoty, tak i dle nebeského místa. Nastane-li jen jedna z těchto možností, když ku příkladu je planeta silná dle své podstatné hodnoty, nikoli však dle místa nebeského, pak je nutno přidati k ní jinou, jež je mocná dle místa ve zvířetníku. Pro tuto metodu mám částečně jiný, částečně následující důvod, totiž že ona planeta, která v zásadě takto stojí a zároveň je nejmocnější ze všech ostatních, nesmí vzbuditi zdání, jakoby ji bylo možno právem zbaviti jejího mocenského postavení.

§ 31.

Když však obě Světla stojí ve svých domech, pak je nelze považovati za vládce nativity pro jejich přednostní postavení, neboť od nich hlavně odvisí výpověď o všech příležitostech života zrozence a ona sama tvoří polovinu nativity, jak praví astrologové.

§ 32.

Dále se usuzuje dle povahy vládce nativity obecně na celý život, charakter, míšení šťáv aneb na temperament zrozence. Mimo Světla má největší vliv na tělesný vzhled vládce zrození.

Temperament aneb poměr šťáv v lidském těle.

§ 33.

Je známo, co lékaři rozumí slovem temperament aneb poměrem šťáv. Je to vrozené smíšení čtyřech prvních a přirozených šťáv, tedy krve, jemného hlenu, žluté a černé žluči a jejich soulad, jenž odpovídá vždy určitému způsobu bytnosti. Je značná rozmanitost mezi dobrými a škodlivými šťavami v lidském těle, zapříčiněná rozmanitým temperamentem rodičů a míšením hvězdného vlivu. Tak jako jsou Čtyři základní šťávy, tak jsou i čtyři temperamenty, které jim odpovídají: s a n g u i n i c k ý, mírně teplý a vlhký, f l e g m a t i c k ý, vlhký a studený, c h o l e r i c k ý, teplý a suchý, m e l a n c h o l i c k ý, jenž je studený a suchý.

§ 34.

Tyto čtyři směsi určujeme z kvality a přirozenosti signifikátorů temperamentu a jejich promíšení, jichž data řadíme k sobě dle jejich vlastností, tepla, studená, vlhka a sucha methodou, kterou v dalším vyložíme.

§ 35.

Jako signifikátory míšení šťáv musíme uvažovati:

- a) Ascendent a jeho vládce.*
- b) Planetu aneb planety, které jsou v I. domě aneb mají k němu vztah, k nimž počítáme i Dračí hlavu a Dračí ohon.*
- c) Lunu.*
- d) Planety, které jsou vázaný na Lunu do poloviny jeho dráhy.*
- e) Čtvrt roku aneb znamení v němž je Slunce.*
- f) Vládce zrození.*

Dle dále uvedené nauky nutno zkoumati postupně vlastnosti těchto signifikátorů a znamení.

§ 36.

Nutno však si uvědomili, když Saturn, Mars aneb Dračí ohon jsou ve špatném aspektu k Ascendentu aneb k Luně, že své nemírné vlačnosti mísí s temperamentem těla, i kdyby vše ostatní bylo příznivé.

Vlastnosti planet:

Saturn: východně je studený a vlhký, západně suchý.

Jupiter: východně je teplý a vlhký, západně vlhký.

Mars: východně je teplý, západně suchý.

Venuše: východně je teplá a vlhká, západně vlhká.

Merkur: východně je teplý, západně suchý.

Vlastnosti světél podléhají větším proměnám.

Luna jest od konjunkce ke spodní kvadratuře teplá a vlhká, od první kvadratury k oposici je teplá a suchá. Od oposice ke druhé kvadratuře je studená a suchá, od druhé kvadratury ke konjunkci studená a vlhká.

Dračí hlava je přirozenosti Jupitera a Venuše, Dračí ohon je přirozenosti Saturna a Marta.

Slunce v jarních znameních je považováno za teplé a vlhké, v letních za suché a teplé, v podzimních za studené a suché, v zimních za studené a vlhké.

Vlastnosti znamení rozeznáváme dle přirozenosti trigonů:

Trigon Skopec, Lev, Střelec je teplý a suchý, cholericý.

Trigon Býk, Panna, Kozoroh je studený a suchý, melancholický.

Trigon Blíženci, Váhy, Vodnář je teplý a vlhký, sanguinický.

Trigon Rak, Štír, Ryby je studený a vlhký, flegmatický.

Určování temperamentu.

§ 37.

Jak již bylo řečeno, nutno pozorovati vlastnosti signifikátorů a znamení, určití jejich hodnoty pokud se týče čtyř základních vlastností tepla, vlhka, studená a sucha a dle převyšujících usuzovati na míšení šťáv. Převyšují-li teplo a vlhko ostatní vlastnosti, což nám řekne číslo určené, pak má zrozenec temperament sanguinický. Převládne-li však vlhkost a studeno, je flegmatikem. Převládnu-li pak teplo a sucho, je cholerikem. Když konečně mají převahu studeno a sucho, je melancholikem.

Upozornění pro určování dat.

§ 38.

Při sbírání jednotlivých dat čtyř vlastností tepla, vlhka, studena a sucha, nutno si počínati opatrně. Je možné, že vlastnosti planet a znamení udávají stejný počet dat, takže jedna výpověď poukazuje na teplo a druhá na vlhko. Tu se tyto kvality navzájem ruší a netřeba je již dále uvažovati. Je-li mužská planeta vládcem zrození a vládcem Ascendentu, a stojí-li zároveň v I. domě, pak při sestavě dat nutno jej počítati třikráte. Podobně si počínáme u Luny, stojí-li ve stejné hodnotě. Tuto však počítáme dvakráte.

O charakteru.

§ 39.

Je samozřejmé, že z vlastností temperamentu a vrozených sklonů vyplývají charakter, hnutí citová a větší část nejdůležitějších činů a výsledků v lidském životě, jak se pravdivě praví v onom starém verši: »Každý následuje jádra své vlastní přirozenosti.« Proto podržujeme při určování charakteru nějaké osoby stejné signifikátory, jichž jsme užili při určování šťáv, s výhradami podanými v následujícím.

§ 40.

Je-li planeta ve znamení Ascendentu, aneb ve znamení obsaženém v I. domě, pak jest hlavním signifikátorem mravnosti; spolupůsobí na charakter však také ona planeta, jež vládne místem signifikátora.

§ 41.

Dále nutno pozorovati tuto planetu jako signifikátora, zároveň s jejím vládcem. Je-li to dobroděj, aneb je-li s dobroději spojena a silná, pak dle své povahy propůjčuje chvályhodný charakter. Je-li to však škůdce, aneb je-li planeta zraněna a oslabena nepříznivými paprsky škůdci, pak dává dle své povahy špatnou a zvrácenou morálku. Je-li signifikátor povahy dobroděje aneb spojen s dobroději, avšak ve zlém postavení, udílí sice chvályhodné mravní vlastnosti, ale nepozorovatelné aneb předstírané. Jsou-li škůdci silní, pak propůjčují sice také dobrý charakter, avšak vždy téměř přimísí jedu a vtiskují zrození některé stopy mravní zkaženosti.

§ 42.

Merkur propůjčuje charakter dle planety, jejíž přirozenost sám na sebe přijímá, což se děje dvojnásobným způsobem:

1. Spojuje-li se hmotně s planetou; spojuje-li se však s několika planetami, pak přijímá povahu oné, která z nich je nejsilnější a jemu ze všech nejbližší.

2. Není-li spojen s planetou, pak bere na sebe přirozenost oné, v jejíž hodnotě se nalézá.

§ 43.

Dračí hlavě připisuje se stejná povaha jako Jupiterovi, lhostejno, stojí-li šťastně či neblaze. Dračímu ohonu pak povaha Saturna a Marta. Stojí-li Světla na Ascendentu, pak jen málo samostatně působí, více však dle přirozenosti svých vlastních dispositorů. Stejně je tomu tak s Merkurem, bere-li na se povahu Světla. Nemají-li však Světla dispositorů, ku příkladu stojí-li ve vlastních domech, pak pro jejich příliš všeobecný význam nutno uvážiti ještě ostatními signifikátory.

§ 44.

Je-li vícero planet v I. domě, pak jsou všechny signifikátory a působí změnu mravních vlastností. Nejsilnější planeta z nich však propůjčuje stále a trvalé rysy charakteru, kdežto ostatní jen takové, které jsou dočasné. Dobu, kdy se objevují, lze zjistiti s pomocí Ascendentu a Luny. Když ku příkladu dospějí k Venuši, pak poukazují na mravy Venušiny, když k Jupiteru pak na čestnost a spravedlnost, když k Saturnu pak na smutek a kázeň.

§ 45.

Není-li však planety v I. domě, pak pozoruj planetu, která se spojuje s Lunou neb Merkurem. Dle povahy této určuj pak charakter. Je-li více jich takto spojeno, aneb spojuje-li se Slunce s Merkurem neb Lunou, pak platí totéž, co bylo řečeno o planetě neb planetách v I. domě. Spojuje-li se některá planeta jak s Lunou, tak i s Merkurem, pak jest tomu stejně tak, jakoby v I. domě bylo vícero planet. Ukazují totiž na rozmanitost vlastností charakteru. Přesto však jsou vlastnosti naznačené mocnější planetou trvalejší.

§ 46.

Není-li planety v I. domě a nespojuje-li se některá s Lunou neb Merkurem, pak pozoruj vládce Ascendentu a posuzuj dle jeho povahy a konstelací dobré i špatné, tak jak jsme se tomu naučili dříve, ale jen tehdy, je-li nějakým aspektem vázán na svého dispositora. Není-li tomu tak, nutno se poohlédnouti po planetě, kterou zasahuje silněji aspektem Luna nebo Merkur. Není-li ani tomuto takto, pak jest signifikátorem charakteru ona planeta, která v místě Luny neb Merkura má nejvíce hodnoty. Dle dobrého neb špatného postavení této planety dopadne úsudek o charakteru.

§ 47.

Signifikátoři charakteru v konjunkci s královskými stálicemi první a druhé velikosti, a zvláště s těmi, jež nejsou daleko vzdáleny ekliptiky, mají podivuhodnou sílu na charakter. Mravní vlastnosti naznačené planetou ovlivňují jej pak velmi nápadně. Tak ku příkladu Srdce Lva v konjunkci se signifikátorem charakteru propůjčuje vznešenou mysl spojenou s přísným a ušlechtilým charakterem. Spica v Panně propůjčuje pílí a vážnost mírněnou přívětivostí, Srdce Štíra a Oko Byka propůjčují ve spojení se signifikátorem charakteru určitou pevnost, odvahu a bezohlednost, zvláště stojí-li nepříznivě.

Objeví-li se v tomto pozorování sporný bod, pak nutno za rozhodčího vyvoliti vládce zrození. Dle jeho dobrotivé neb zlé povahy dopadne rozsudek, jenž je tím zřetelnější, když povaha vládce zrození souhlasí s naznačeným významem. Stejně si počínáme, platí-li více těchto pravidel pro určité téma, ku příkladu, je-li planeta v I. domě a jiná je zároveň také spojena s Lunou neb Merkurem, aneb s oběma. Pak posiluje se působení tím více pro větší počet průkazů, souhlasí-li s určitým významem. Na tuto okolnost nutno dáti pozor v následujícím.

Vlastnosti charakteru dle různých planet.

Saturn jako signifikátor charakteru.

Silný a v dobrém postavení tvoří hodnostáře rozvážné, dosti přísné, mlčelivé, hluboké myslitele, osamělce a samotáře, vytrvalé pracovníky, sobce, lakotníky a spořivce, žárlivce.

Slabý a v nepříznivém postavení tvoří sprosté povahy, špinavce, lidi nízkého smýšlení, kverulanty, nedbalce, zbabělce, smutné samotáře, závistníky, tvrdohlavce, zlostníky, lidi škodolibé, zlostné, neúspěšné, pověřivé, nevzdělané, zlomyslné, škodící svým přátelům a příbuzným.

Jupiter jako signifikátor charakteru.

Silný a v dobrém postavení tvoří čestné, náboženské, spravedlivé, dobrotivé, ušlechtilé lidi, vedoucí osobnosti, výtečníky, takové jimž záleží na velikých věcech, moudré hodnostáře, chytré a sebe milující, upřímnou a otevřenou povahu.

Je-li slabý a v nešťastném postavení tvoří sice také nahoře naznačené vlastnosti, ale jen slabě vystupující, zakryté přetvářkou, pýchou, pověrou, bázní, nedbalce a marnotratníky, neupřímné a licoměrné.

Mars jako signifikátor charakteru.

Je-li silný a stojí-li příznivě tvoří ušlechtilé, udatné, nadšené, hněvivé a pevné lidi, kteří rychle jednají, před nebezpečím neustupují, kteří dovedou vésti jiné, pomstychtivé, nemohoucí snésti nespravedlnost a porobu.

Je-li slabý a v nepříznivém postavení tvoří lidi ukrutné, hádavé, panovačné, divoké, nerozvážné a horkokrevné, jimž není nic sváto, marnotratníky, krvežíznivce, mluvky, takové, kteří jiné k činům povzbuzují, sami však zbaběle zůstávají v pozadí, lupiče atd.

Venuše jako signifikátor charakteru.

Silná a v dobrém postavení tvoří lidi šťastné, veselé, krásné, půvabné, přívětivé, dobrotivé, dobročinné, milosrdné, se sklony k zábavám, tanci, přepychu a okrašlování, jemné a elegantní.

Slabá a v nešťastném postavení tvoří bázlivce, záletníky, požit- káře, žárlivce, nedbalé o svou pověst, ba až vykřičené.

Merkur jako signifikátor charakteru.

Silný a v dobrém postavení tvoří lidi, kteří se vyznamenávají ostroší svého rozumu, kteří se horlivě věnují vědám a mají k nim nadání, lidi obratné, opatrné, dobrého kombinačního talentu, šťastné v podnikání, básníky, měřiče, matematiky, takové, kteří se snadno a mnoho učí, dobré řečníky.

Slabý a v neblahém postavení tvoří lidi zlomyslné, nestálé, nevěrné, lháře, zvláště stojí-li s Dračím ohonem v podstatné hodnotě škůdce, lidi, kteří falešně něco předstírají, kteří tajně zamýšlejí podvod, nebo vymýšlejí nebezpečné plány, lidi vykřičené, padělatele závětí, osoby žvanivé, dotěrné,

halucinované.

§ 49.

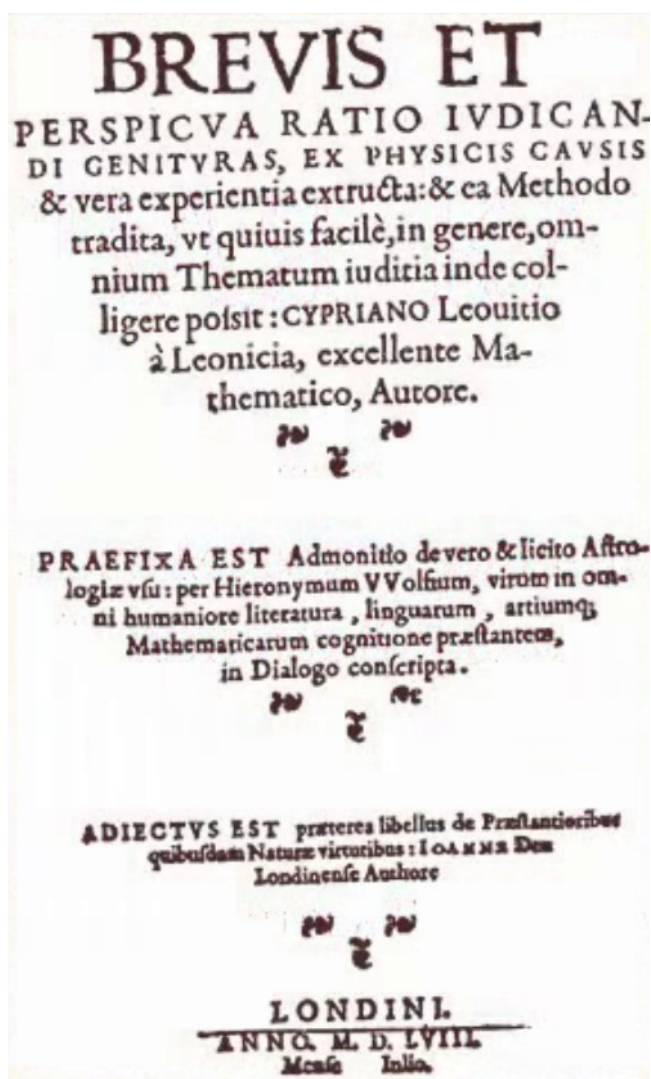
Dle těchto planet a jejich vzájemné kombinaci obdržíme nejdůležitější soudy o povaze. Postavení světél podporuje vlastnosti planet. Když se Luna spojuje s hlavním signifikátorem povahy a je přibývající, pak udává vlastnosti, jež vystupují silněji, při zákrytu aneb v konjunkci vlastnosti a pudy slaběji projevované. Má-li největší jižní či severní šířku, ukazuje na změnu mravnosti. Souhlasí-li Slunce s hlavním signifikátorem povahy a je-li zároveň v silném postavení, podporuje mravní opravdovost spojenou s jistým leskem. V nepříznivém postavení činí vše slabším a obtížnějším.

§ 50.

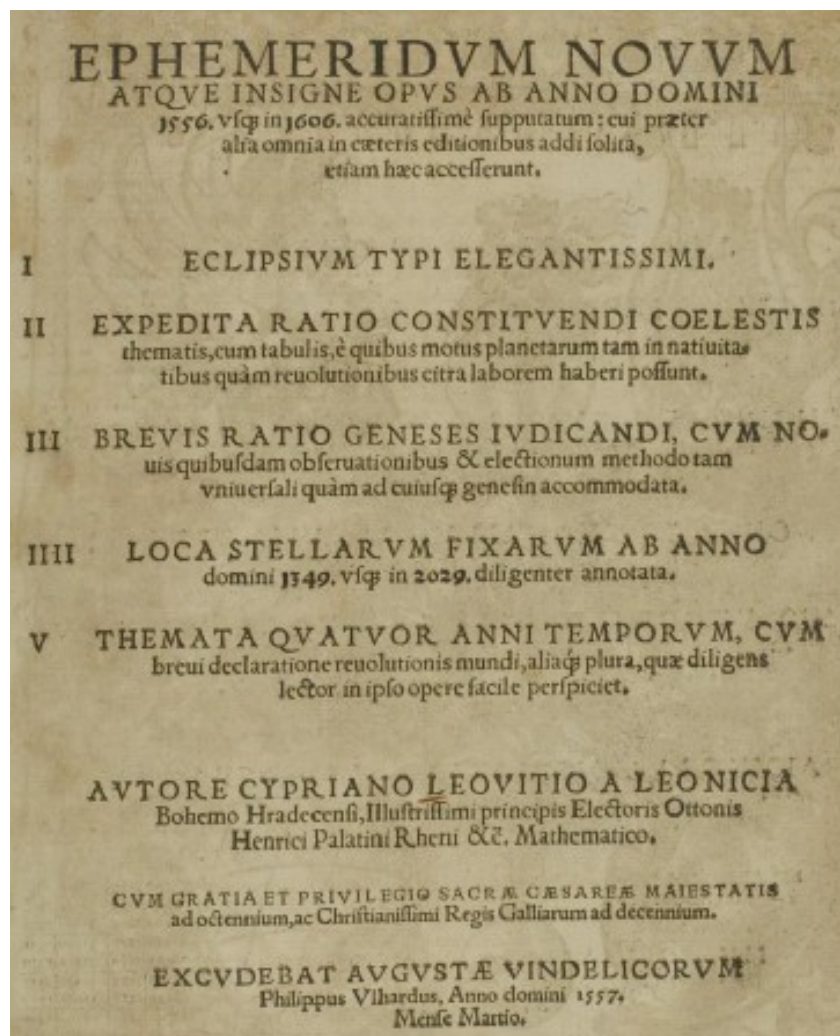
Doporučuje se věnovati větší pozornost dispositorům světél než světlům samým. Neboť světla pouze upevňují rysy charakteru zrozence.

Zde překlad končí. Časopis Logos byl vydáván ještě po část roku 1940, ale pokračování překladu se v něm nenachází.

V roce 1558 vychází první samostatné úplné vydání této učebnice v Londýně (latinsky):

Příklady jsou zatíženy chybami při přepisu ze skutečného originálu, který je součástí největšího díla Cypriána Karáska z roku 1557 "Ephemeridum..." (6), kde tvoří třetí kapitolu:

III BREVIS RATIO GENESES IUDICANDI ...

Pro který jsem zvolil název: **Krátký a transparentní systém posuzování horoskopu.**

Zde se nachází úplné dílo včetně předmluvy Hieronýma Wolfa a dvou příkladů na kterých Karásek popisuje svou metodu čtení nativního horoskopu.

K doplnění celkového obrazu je vhodné se zmínit o knížce vydané v angličtině 1657 Robertem Turnerem "The Notory Art of Salomon.." (17), kde na stránce 139 – 168 je přeložena předmluva Hieronýma Wolfa k originálnímu dílu Karáska ve formě otázek a odpovědí pod názvem "An Astrological Catechisme Wherein the Art of Judicial Astrology..." přeložená Robertem Turnerem 3.1.1655 :

An Astrological
CATECHISME,

Wherein the Art of
Judicial Astrology
is fully demonstrated by way of
Question and Answer,
All Objections against it fully cleared,
and the use thereof proved to
be most necessary.
With an Admonition, concerning the
right use thereof.

Translated out of *Leontius*, and revised
by ROBERT TURNER φιλομαθής.
die 24. 3 Jan. 1655. Afc. II.

*Stars over mortal Bodies rule ;
The pure mind quells their power :
Adore the God in Heaven above,
Thou shalt be safe each hour.*

Printed by J. C. 1657.

Ve druhé, následující části článku se budu zabývat ukázkami některých technik, které používal Karásek při posuzování horoskopu. Použiji k tomu dva příklady, které uvedl ve své knize. Protože Karásek neuvádí jména osob, kterým horoskopy náleží, snažil jsem se je vyhledat. Dnes mohu říci, že jsem byl úspěšný. Jsou to horoskopy jeho přátel Hieronýma Wolfa a Pauluse von Hainzela.

Literatura.

- (1) William Lilly – Křesťanská astrologie, str.17, VOLVOX GLOBATOR Praha 2015 (přeložil Jindřich Veselý).
- (2) J.Smolík – Cyprianus Leovicius a Leonicia, Živa 1/1863, str.74 – 79.
- (3) František de Paula Švenda – Druhý železný obraz Města Králové Hradce nad Labem, díl.III, 1541 – 1576, Hradec Králové 1803.
- (4) Stanislaus Wydra , Historia matheseos in Bohemia et Moravia cultae. Pragae, 1778, str.20 – 25.
- (5) Eclipsium onmium ab anno domini 1554 usque in annum Domini 1606 accurata descriptio & pictura, ad meridianum augustanum ita supputata, ut quibusuis aliis facillime accommodari possit, una cum ...Leowitz, Cyprian , Augsburg 1556
- (6) Ephemeridum novum atque insigne opus ab anno domini 1556 us[que] in 1606 accuratissime supputatum: cui praeter alia omnia in caeteris editionibus addi solita, etiam haec accesserunt, Leowitz, Cyprian , Augustae Vindelicorum [Augsburg], 1557
- (7) Garcaeus, Johannes <derÄltere> Johannis Garcaei Astrologiae Methodus in qua secundum doctrinam Ptolemaei, exactissima facillimaque genituras qualescunque iudicandi ratio traditur..., Basileae 1576
- (8) Von Jos. Mayer in Freising, Der Astronom Cyprianus Leovitius (1514 — 1574) und seine Schriften., Bibliotheca Mathematica, Leipzig und Berlin 1903, str.134 – 159.
- (9) Günther Oestmann, Cyprianus Leovitius, der Astronom und Astrologe Ottheinrichs, Pfalzgraf Ottheinrich, Neuburg 2002, str.348 – 360.
- (10) Cod. Pal. Germ. 658, [Cyprian Leowitz (?):] Nativität für Johannes Rosenberger · Nativitäten, Augsburg · wenig nach 1550.
- (11) JAHRBUCH DES HISTORISCHEN VEREINS DILLINGEN AN DER DONAU 111. Jahrgang 2010 UB Augsburg, str.27 – 69, Reinhard K Seitz, Diana Clelia (1534-1581), eine bemerkenswerte Frau aus Lauingen.
- (12) Martin Cholasta - Novinky o Cypriánu Lvovickém ze Lvovic, Královohradecký astronomický časopis Povětroň 1/2004, str.16 – 17.
- (13) Regiomontanus, Johannes , Tabulae directionum et profectionum Ioannis Regiomontani non tam astrologiae iudicariae, quam tabulis & instrumentis astronomicis vris conficiendis plurimum utiles ac necessariae, Augustae Vindelicorum [1551]
- (14) Zdeněk Žalud - Sbírka horoskopů Cypriana Lvovického a další kamínky do mozaiky jeho života , Eukarpia 2008 Praha.
- (15) Antonín Baudyš ml. - Cyprián Lvovický – český astronom a astrolog, Konstelace ročník XII, číslo 39 – 40, str.3 – 10.
- (16) Astrologische Aphorismen...,Aegidius Strauch, Cyprianus Leovitius, Wittenberg 1675.
- (17) Robert Turner, Ars Notoria: An Astrological Catechisme Wherein the Art of Judicial Astrology., 1567 London.
- (18) Lynn Thorndike, A HISTORY OF MAGIC AND EXPERIMENTAL SCIENCE, Volume VI, New York 1941, str. 111 – 118.
- (19) Nativitäten - BSB Clm 10667, Bayerische StaatsBibliothek.
- (20) Bohvslai Balbini E S.I. Bohemia Docta: Pars II., str.213, Praha 1778.

